

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Via Vitæ Operis Hvivs Hypothesis

Florentius <Batavus>

Antverpiae, 1551

De secundo adminiculo, nempe fiducia in Deum. Capvt. 11.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30077

IMPEDIMENTIS. ET ADIVMENTIS. ^u
lymitanis ciuibus Dominus desiderabat,
quū videns illorū ciuitatē cum lachrymis
lamentaretur ita inquiring, quia si cognouif-
ses & tu. Quid nobis prodest quod symboli ^{Lu. 10. 8.}
apostolici verba resonare valeamus, quod
que intelligendi habeamus oculos, si hos nō
referamus contemplandis ijs quæ nos rape
re possint ad virtutem. Vtiq; de nobis dice
tur quod scriptū est, Oculos habent & non
videbunt: aures habēt & non audient. Qua
propter mysticus nos Psaltes erudiēs, Veni ^{Psa. 63.}
te inquit audite, & narrabo omnes qui time
tis Deū, quāta fecit animæ meæ. Huic aut
rei in prestādē primis monachatus inuētus,
dicatus, & institutus est, in quo liceat vacuo
omnibus huius mundi curis animo plenē ac
sincerē diuinis rebus euoluendis vacare.

De secundo adminiculo, nempe fiducia in Deum.

C A P V T. II.

Secundum adminiculum est constans de ^{a. admi.}
diuino adiutorio fiducia: qua hominis
animus non secus atque in mari nauigi
um anchora firmatur, ita vt nulla in eum
præualere possit aut imbrium aut vento
rum tempestas. Vnde Iob, Etiam si occi
derit me inquit, in ipso sperabo. Est autem ^{Iob. 13. cā}
hæc spes atque fiducia cum primis necessa
ria, propterea quod hæc præsens vita nō sit
Ciii aliud

Psa. 26.

Grego.

Mar. 9. d.

Mat. 17. c.

aliud, quam certamen quoddam: in qua quo quisque fuerit virtutis studiosior, hoc grauiore hostium experiatur assultus. Itaque summe necessarium est, ut se totum diuino concedat homo adiutorio, nihil interim remiscens quid possit ipse quidue non possit, sed solius memor diuinæ omnipotentiae quæ nihil non potest, dicens cum Dauide, Si consistat aduersum me castra non timebit cormum. Si exurgat aduersum me praelium, in hoc ego sperabo. Quod si vero quis in primo ipso alicuius boni limine grauius sollicitetur, ex hoc maxime in spe atque fiducia erigi debet: hoc enim ipso quod inimicus quæ astutus est opus conatur præpedire, felix commendatur id ipsum fore magni meriti. E diuerso autem, non sollicitari ab inimico mali omnis res est, nam teste Gregorio, non insectatur eos atrocius diabolus, quos vel in sua habet potestate, vel facile se credit habiturum. Optimam quoque in spem quisque vocabitur si meminerit sui tentationem, Domini esse certamen, cui leue ac perfacile est quod homini impossibile est. Ad hanc autem fiduciam spem & fidem cohortabatur Dominus eos qui quippiam ab ipso erant petitori. Si enim aiebat potes credere, omnia possible sunt credenti. Rursus alias discipulis:

Amen

Amen inquit dico vobis : si habueritis fidē
sicut granum sinapis, nihil impossibile erit
vobis Ex quibus verbis palam liquet pusil-
lanimitatem ex fidei nasci carentia. Corro-
borabitur quoq; non mediocriter fiducia,
ac spes nostra, si ad memoriam reuocemus,
quā ardua atq; humanas vires exuperan-
tia multi sancti diuina sint virtute operati,
aut etiam perpeffi. Quis enim Dauidem in
ermem peruincere fecit immanem illū gi-
gantem Goliath? Quis Sampsoni & ani-
mum & vires addidit, quibus leonem dila-
cerans quasi hœdum in frustra decerperet?
Quis eidē vires suppeditauit millenos vi-
ros occidendi mandibula asini? Quis san-
ctis martyribus vtriusq; sexus, senibus &
adolescentibus tantum animi ac virium im-
pertijt, vt constanter perferrent quæcunq;
illis inferri poterant tormenta? Haud du-
bium, quin Deus ipse, in quem omnis eorū
erat fiducia. Hęc igitur nobis exempla cor-
di sint: maximē autem diuinam nobis scrip-
turam proponamus, quæ multis nobis lo-
cis ingerit, quam Deus sit auidus nostræ sa-
lutis, quamq; desideret ad eum nos perue-
nire finem, ad quem sumus iam olim desti-
nati, nempe vt hic & in futuro vna cum ip-
so simus amoris vinculo conglutinati. Ec-
ce sto

1. Re. 17. f.

Jud. 14. b.

Jud. 15. c.

Apo. 3. d. **ce,sto, inquit Dominus ante ostiū & pulso,**
 si quis audierit vocem meam, intrabo ad il-
 lum & canabo cum illo & ipse mecū. Rur-
 sum alias ad animam, Surge inquit, prope-
 ra amica mea, speciosa mea, & veni, colum-
 ba mea in foraminibus petre, in cauerna ma-
 ceria. Item per prophetam. Conuertimini
 filij reuertētes, dicit dominus, quia ego vir
 vester. Vide igitur quo pacto omnes à Domi-
 no aduocemur, nunc quidem per scripturā,
 nunc vero per diuini verbi præcones, & nō
 nunquam etiam per diuinam inspirationē.
 Et quid tandem in supremo illo die excusa-
 binus, si tam dulcem vocantis Domini vo-
 cem fuerimus auersati, si tam amicum Do-
 minū non siuerimus ad nos introire? Haud
 dubiè nihil erit quod poterimus pretextere.
 Proinde conqueritur per prophetam Do-
 minus ita dicens. Quomodo si contemnat
 mulier amatorem suum, sic contempsit me
 domus Israel: Innumeris item alijs in locis
 ardentissimis vtitur sermonibus, nonnun-
 quam etiam ingesta nobis inamēsi sui erga
 nos omneis amoris memoria, quo videlicet
 incerta erga se constabiliat fiducia. In chari-
 tate inquit perpetua dilexi te: ideo attraxi
 te miserans. Item in psalmo. Intelle-
 ctum tibi dabo, & instruam te in via hac
 qua

Gen. 2. d.

Iere. 3. c.

Iere. 3. f.

Ier. 31. a.

Psal. 31.

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS 26
qua gradieris, simabo super te oculos meos
Et quis desperet horū & id genus aliorū me-
mor verborū quibus nos Deus ipse sic dig-
natur cōsolari? Nemo igitur quāuis impo-
tēs, peccator, aut improbus diffidat: vel pec-
cata præstare possunt adiuventia virtutū, q̄
efficacē peccatori præbeāt deſciēdi sese oc-
casionē. Quod si vero tædiū te capit corri-
genda in melius vitæ, q̄ labor sit molestus,
q̄ agrè inueteratā in malis consuetudinem
deseras, tuāq; vitia peruincas, quod parum
quantū cernere potes promoueas, q̄ Spiri-
tus diuinus nihil in te seu tecum peragat: ne
abiſce tamen animū protinus ob hæc, quin
potius hęc esse intellige diuinæ sapiētiae cō-
suetudinē, vt subinde suā gratiā subtrahat,
hoc pacto et nostrā potentiā exercitās, et pe-
riclitans amorē. Siquidē, mulier illa Chan-
næa nō protinus q̄ flagitabat assequuta est, Mat. 15. b.
sed prius lōgo clamore Dominū sollicitauit
insequuta est, pbra tulit, nēpe canibus cōpa-
rata: verū q̄ diutius expectarat & cōstātius,
hoc āplius tādē ē cōsequuta. Quin et equissi-
mū sanè est vt diuti⁹ ea nobis gratia proget
ābita, q̄ gratuito oblatā toties sum⁹ auersa
ti, internis illis diuini Spiritus adflatib. vi-
lipēsis. Siquidē quū lōgius nobis Deus putat
abesse tū vel maximē nōnūq̄ in forib. adest
Nam

Can. 2. 6.

Nam tamen non per sentiamus eius praesentiam evidenti aliquo interni solatiū aut pietatis indicio, astat tamen (vti sponsa ait in Canticis) post parietem nostrum, respiciens per fenestras, prospiciens per cācellos. Hoc est, adest quidem nobis, nosq; contemplatur: at ipse se a nobis non nisi tenuiter sinit aspectari, quò videlicet & nostrum desiderium augeat, & amorem per patientiam periclitet. Neq; vero caret ratione, quò Dominus nonnullos non nisi post longam prostrationem, post varios labores, post lapsus & resipiscentiam, serius tandem ad vitæ perfectionem admittat: nam sunt pleriq; vsque adeo propensi ad arrogantiam, vanam gloriam, philautiam, vt per huiusmodi dilationem ducendi sint ad agnitionem suæ imbecillitatis. Differtur quoque quibusdam diuina interdum gratia, ne quæ peccatorem dijudicent aut auersentur, sed condolentes miserentur omnes: deinde vt Deo maiores referant gratias, & tanto maiori cura donatam gratiam tueantur, quanto maiori labore eam sunt assequuti: item vt per multiplicem probationem tales reddantur, qui & alios possint (qui tentationibus aut peccatis implicati sunt) cōsolari atque erudire, militib. non dissimiles effecti, qui

simile.

IMPEDIMENTIS ET ADIVMENTIS. 22
qui compluribus interfuere prælijs, in quibus
varijs vltro citroq; cōflictus habiti sunt.
Præterea etiam si quis non valeat ad abso-
lutam vitæ probitatem peruenire, sed firmi-
or permaneat ad finem vsq; vitæ, ob id ta-
men non debet non eò pro viribus commi-
ti: nam Deus vel affectum bonū intuetur,
& conatum non relinquit irremuneratum,
qui etiam nonnunquam magis agnoscit re-
muneratq; propensam voluntatem atq; ip-
sum opus: insuper tanto illum maiori lau-
de olim dignum censebit, quāto maiori stu-
dio perfectionis dotem ambiuit, etiā si nun-
quam sit assequutus: nam non iuxta fructus
qui ex labore est rationem remunerat deus,
sed teste apostolo iuxta sui rationem labo-
ris vnusquisq; mercedem accipiet. Laborāt Cor. 3. b.
enim nonnulli magnis quidem sudoribus,
at (quoniam ita deo visum est) exiguo inter-
dum fructu:

Quo pacto is qui promouet vni inniti debeat Deo, se
vti imbecillo at impotente contempto. Cap. 12

Quemadmodum graue est spiritualis
profectus impedimentum proprijs
fidere viribus, aut rei cuiuspiam extra
Deum, ita efficax est adiuumentum hominē
totum præsidijs fidere diuinis. Quisquis er-
go foeliciter pergere cupit itinere virtutū,
ita